

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

LOs yttrande angående Remiss av promemorian Förstärkt skattereduktion för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning

Sammanfattning

- LO välkomnar förslaget att skatten för personer med sjuk- och aktivitetsersättning sänks med syfte att ta bort skillnaden i beskattning mellan dessa ersättningar och löneinkomster.
- LO anser dock att alla förvärvsinkomster – löneinkomster såväl som ersättningar från försäkringar (vid pension, arbetslöshet, föräldraledighet och sjukdom/skada) borde beskattas enligt samma skatteskala.
- LO vill påpeka att underlaget för den föreslagna skattereduktionen inte inkluderar alla ersättningar kopplade till varaktigt nedsatt eller långvarigt nedsatt arbetsförmåga.
- Med anledning av promemorians förslag om ”golv” för skattereduktionen, så vill LO framhålla att vi anser att skattesystemet är ett olämpligt verktyg för riktade bidrag till särskilda grupper. Grupper i behov av särskilt stöd bör få det via generella eller behovsprövade transfereringar och bidrag.

Positivt med förstärkt skattereduktion för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning

LO välkomnar förslaget i promemorian om förstärkt skattereduktion för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning. Förslagets syfte är att ta bort skillnaden i beskattning mellan dessa ersättningar och löneinkomster. Förslaget är ett steg i rätt riktning mot rättvisare och fördelningspolitiskt rimligare beskattning av olika sorters förvärvsinkomster.

Det är dock viktigt att understryka att det, även om detta förslag genomförs, kommer finnas kvar stora och orimliga skillnader i beskattning mellan de arbetsinkomster som omfattas av jobbskatteavdragen och flertalet försäkringsersättningar, vid exempelvis arbetslöshet och sjukdom.

Alla förvärvsinkomster borde beskattas enligt samma skatteskala

LO anser att alla förvärvsinkomster – löneinkomster såväl som ersättningar från försäkringar (vid pension, arbetslöshet, föräldraledighet och sjukdom/skada) ska beskattas enligt samma skatteskala.

Jobbskatteavdraget infördes med syfte att öka sysselsättningen genom att öka skillnaden i inkomst mellan de som arbetar och de som av olika anledningar inte arbetar. Sysselsättningseffekterna av det svenska jobbskatteavdraget är dock svårutvärderade och högst osäkra.¹ Mer generellt kan dock noteras att bland OECD-länderna är sambandet mellan skattenivå och sysselsättning positivt: ju högre skatt på att börja arbeta, desto högre sysselsättningsgrad. En korrelation av detta slag utesluter naturligtvis inte att lägre skatt på att börja arbeta kan leda till ökad sysselsättning i någon mån. Dock tyder det på att de senaste decenniernas fokus på skattenivåns betydelse för arbetsutbudet kan vara missriktad. I stället kan exempelvis sådant som välutbyggd och skattefinansierad förskola och äldreomsorg av hög kvalitet vara ett långt viktigare fokus för att öka sysselsättningsgraden.²

Att ersättningar från försäkringssystemen vid exempelvis sjukdom och arbetslöshet beskattas högre än löneinkomster är orättvist och fördelningspolitiskt orimligt. Jobbskatteavdraget har gett skattesystemet ett omotiverat regressivt inslag då många av de grupper som redan har de lägsta inkomsterna beskattas hårdare än resten av befolkningen.

Underlaget för den föreslagna skattereduktionen inkluderar inte alla ersättningar kopplade till varaktigt nedsatt eller långvarigt nedsatt arbetsförmåga

Underlaget för den i promemorian föreslagna skattereduktionen består av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken. LO anser, som vi påpekat ovan, att alla förvärvsinkomster bör beskattas enligt samma skatteskala. I promemorian beskrivs dock en (förstärkt) skattereduktion på just sjuk- och aktivitetsersättning som angelägen då det handlar om ersättningar som utgör en långvarig försörjningskälla eftersom ersättningen är kopplad till varaktigt nedsatt eller långvarigt nedsatt arbetsförmåga. Mot bakgrund av detta vill LO påpeka att underlaget för den

¹ Se Edmark, K; Liang, C-J; Mörk, E. och Selin, H. (2012) *Jobbskatteavdraget*
<https://www.ifau.se/Forskning/Publikationer/Rapporter/2012/Jobbskatteavdraget/>

² Se Blomqvist, N. (2020) *Skatta eller gråta*
[https://lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_skatta_eller_grata_marginalskatter_2020_pdf/\\$File/skatta_eller_grata_marginalskatter_2020.pdf](https://lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_skatta_eller_grata_marginalskatter_2020_pdf/$File/skatta_eller_grata_marginalskatter_2020.pdf)

föreslagna skattereduktionen inte inkluderar alla ersättningar kopplade till varaktigt nedsatt eller långvarigt nedsatt arbetsförmåga.

Livränta vid arbetsskada (en ersättning för den som går miste om inkomst på grund av just arbetsskada snarare än annan skada eller sjukdom) ingår inte i underlaget. För att få livränta måste arbetsskadan påverka inkomstförmågan under minst ett år. Det finns ingen begränsning i antal år man kan få livränta. Med andra ord handlar det om en ersättning som utgör en långvarig försörjningskälla eftersom ersättningen är kopplad till varaktigt nedsatt eller långvarigt nedsatt arbetsförmåga. Det vore därmed rimligt att ersättning i form av periodiskt utbetald livränta på grund av arbetsskada omfattades av samma skattereduktion som sjukersättning och aktivitetsersättning.

För såväl sjuk- och aktivitetsersättningen som för livränta finns även kompletterande försäkringar framförhandlade av arbetsmarknadens parter. Dessa är kopplade till ersättningarna från Försäkringskassan. Även ersättningar från dessa försäkringar borde rimligen inkluderas i underlaget för den föreslagna förstärkta skattereduktionen, om ambitionen är att personer med varaktigt nedsatt eller långvarigt nedsatt arbetsförmåga inte ska betala högre skatt än den som har en arbetsinkomst som ger rätt till jobbskatteavdrag.

Skattesystemet är ett olämpligt verktyg för riktade bidrag till vissa grupper

Promemorian inkluderar ett förslag om ett "golv" för skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning. Anledningen är att en utformning av skattereduktionen som helt skulle motsvara den för jobbskatteavdraget vid vissa inkomster skulle kunna innebära en skattehöjning i förhållande till dagens utformning av skattereduktionen. LO menar dock att skattesystemet är ett olämpligt verktyg för riktade bidrag till särskilda grupper. Grupper i behov av särskilt stöd bör få det via generella eller behovsprövade transfereringar och bidrag.³

³ LO anser att sjukersättningen behöver förbättras: dels genom att den inkomstrelaterade sjukersättningen borde ha samma inkomsttak som sjukförsäkringen, dels genom att garantiersättningarna borde höjas. Se LO (2019) *Program för jämlikhet* [https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_program_for_jamlikhet.pdf/\\$File/Program_for_jamlikhet.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_program_for_jamlikhet.pdf/$File/Program_for_jamlikhet.pdf)

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Anna Almqvist
Handläggare